

مذاکرات مجلس شورای ملی

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز پنجشنبه بیست و ششم فروردین ماه ۱۳۴۴

فهرست مطالب :

- ۱- دستاویز و جواب آقای وزیر آبادانی و مسکن .
 ۲- تقدیم صورت ریز دیون اداره بیوتات سلطنتی
 بوسیله آقای معاون وزارت دارائی .
 ۳- طرح و تصویب گزارش کمیسیون کشاورزی
 دائر به رد تصویب نامه مربوط به اجازه استفاده اداره
 امور دواب ارتش از مراتع سازمان جنگلها بانی بدون
 پرداخت حق علفچر و ارسال بمجلس سنا .
 ۴- قرائت دستور و تعیین موقع جلسه بعد -
 ختم جلسه .

- ۱- تصویب صورت جلسات صبح و عصر پنجشنبه
 ۲۷ اسفند ۱۳۴۳ و یکشنبه ۲۲ فروردین ۱۳۴۴ .
 ۲- بیانات آقای رئیس دایر به ابراز خرسندی
 و شکرگزاری عمومی از سلامتی ذات مقدس شاهانه
 در واقعه ۲۹ فروردین ماه .
 ۳- سؤال آقای دکتر الموتی راجع ببرنامج و
 اقدامات وزارت آبادانی و مسکن در شهرستانها و

مجلس ساعت نهمینجاه و پنج دقیقه صبح بریاست آقای مهندس عبدالقاسمی تشکیل گردید

غائبین بی اجازه - آقایان :

- جاوید - دکتر مالمی - مهندس عدلی - دکتر
 کیان - دکتر مصباح زاده - دکتر مهذب دکتر یگانگی .
 غائبین مریض - آقایان :

- ۱- تصویب صورت جلسات صبح و عصر پنجشنبه ۲۷
 اسفند ۱۳۴۳ و یکشنبه ۲۲ فروردین ۱۳۴۴
 رئیس - اسامی غائبین جلسه قبل قرائت بشود .
 (شرح زیر قرائت شد)

غائبین با اجازه - آقایان :

- ابلغان - آموزگار - بختیار بختیارها - دکتر
 حکیم شوشتری - رجائی - رهبر - دکتر فریود - موسوی
 کبیری - یعقوب نهرائی - دکتر حاتم - فراچرلو .
 رئیس - صورت جلسه دفعه گذشته و صورت جلسه
 های صبح و عصر پنجشنبه بیست و هفتم اسفند توزیع شده
 است نسبت به این صورت جلسه ها نظری نیست ؟ آقای
 مرتضوی .

- دکتر اسدی - بهادری - جهانگیری - سیفی -
 سائب - طهماسبی - فیصلی - دکتر مدنی - مهرزاد -
 دکتر یزدان پناه - دکتر کلایلی - خواجه نووری - مهندس
 اخوان - انبرزی - امینی خراچی - اهری - بوشهری -
 یابنده - حازفی - روحانی - دکتر صاحب قلم - صفی پور -
 دکتر ضیائی - علی مرادی - مصطفوی نائینی - متمدی -

مر تقوی - در عرایض بنده مختصر استنباطات چاپی

بانوفیسی .

عین مذاکرات مشروح یکصد و شصت و نهمین جلسه از دوره بیست و یکم قانونگذاری - اداره تندنویسی و مطبوعات

است با اجازه نامیده به اداره تندنوسی.

رئیس - اصلاح میشود آقای دکتر اسفندیاری.

دکتر اسفندیاری - در عرض بنده استباههات جای است به اجازه تندنوسی میدهم.

رئیس - اصلاح میشود. تیسارحکیمیان.

رئیس - در اصلاح در جلسه روز گذشته بنده را غایب بی اجازه نوشته اند بنده کسب اجازه کرده بودم.

رئیس - در کمیسیون محاسبات است اصلاح میشود. آقای مهندس سانی.

مهندس سانی - در بیان بندهم یک اشتباهی بود که به یاد تندنوسی میدهم.

رئیس - اصلاح میشود نظر دیگری در این صورت جلسه هایت؟ (نظاری نند) صورت جلسه ها تصویب میشود. تیسارحکیمیان.

سرلشکر نکوناد - تلگرافی است از اهالی بخش ملایر تقدیم میکند.

رئیس - آقای سوری ما کوئی

موسوی کاظمی - بنده در جلسه گذشته عرض بودم جناب عالی هم اطلاع دارید غیبت بنده موجود بود.

رئیس - اصلاح میشود.

۴ - بیانات آقای رئیس داری به از غرض

شکر شکاری عموماً از سلامتی ذات مقدس شاهانه در واقعه ۳۹ مرداد ماه

رئیس - بطوریکه خاطر نمایندگان محترم مستحض است صبح روز شنبه بیست و یکم فروردین در دریاپور دفتر کاراطبعضرت همایون شاهنشاهی واقع اتفاق افتاد که ممکن بود کذب عظمت وسادت ملت ایران را فروردین و لی هر چه بود بمسئله گذشت (الحمدلله)

و یکبار دیگر دست خدا که بالای همه است شاه شاهانه ما آن مظهر استغفار و بقای کشور را از گردن حادثه ای هولناک در بنامه دوسومت و ستمت و سنگدانه داشت (خدا را شکر).

در پیش پاید گفت دعای خیر تمامی ملت ایران که ازین بخت و چون چنین شهر یاری عادل و دهری توانا از دست امن و آسایش و آرامش و اطمینان و کمال برخوردارند،

همچون حسن حسین شاهنشاه ما را در بر گرفت.

(صحیح است - صحیح است)

مجلس شورای ملی ضمن این امر از تأثر عمیق قلبی از وقوع این پیش آمد و غرض خندی وافر از سلامت ذات مقدس شاهنشاه، از بزلت اشتغال دارد موضوع دقیقاً رسیدگی نمود و موظف خود را در قبال ملتی که بانگشایی بی سببی در اشتغال اطلاع از جریان واقعه امر هشتمه انجام دهد (صحیح است) از برآمدن ایران و عقبی بمقتضای امور واگذارند و با روشن بینی و طائف خود داروگ میکنند و میدانند که وجود شاهنشاه سامن بقیه کشور (صحیح است) - حفظ نامت و استقلال ایران و رفاه و آسایش ملت و آرامش و امنیت مملکت است (صحیح است) و هر گونه ترزلی در ارکان کبرم سلطنت موجب هدم بنیان قومیت و ملیت ایران خواهد بود (صحیح است - صحیح است) شاهنشاه ایران جریان این حادثه را با کمال خودسری و بی انتظامی و قوت قلبی حاکی از ایمان دینی و ایمان به انجمنی عالی فرموده بود و هیچگونه وقعی به اجراء برنامه روزانه خود نداشتند. همه میدانند که شاهنشاه ما، در طول تاریخ سلطنت پیرانشهر خود غالباً با خطرات کابوس مواجه بودند لیکن مانند کمال سردار رشید و یک سر از قنقلار در همه موارد وظیفه خویش را در قبال ملت عزیز خود انجام دادند (صحیح است) و در همه مواقع پیشانیان افتاد باطنی و ایمان راسخ و بی باکی و اصول دینی و توکل بخدای بزرگ و دلبرستی بپاره ای دنیای عالی در پیشرفت اساس ملت و ملت شاهنشاه ما را به اهل مملکت و مشکلات امروز خود غفلت و رفق موانع موفق مؤید داشت (صحیح است) چنانکه توانستند بنادیر و پاکباز و بیستپنجاهی و هنکای اکثریت ملت راهی مصالحه و با نشیبه بیاورند و در مدتی قلیل غنم مانند گیاهی کشته را بر جان کنند (صحیح است) کشور ما با داشتن چنین رهبری خردمند و توانا امروز در میان ملل عالم مقامی احرار از کرده است که میتواند در این اکتاه بگفتند بر افتخار و بیست و پنج قرن تمدن و شاهنشاهی ما به آینه بندهای امیدبخش و درخشان توأم با سر بلندی و افتخار مشک باشد (صحیح است) پیداست که حصول چنین مقصود و موصل به چنین مقصد آسان نیست. مشکلات اجتماعی و بیوستگی های گردنا گردین بود فرموده طرفی مدعی مدید است و بی ملت ما را به بندهای

محکم سوجدوی و کوله فکری و کهنه پرستی بنده بود دست توانایی میخواست که بتواند با قدرت اراده این بندهای کهن را یکسگداین دست آستین شاهنشاه بیرون بکشد (صحیح است) و آنچه در سراسر این برنامه های انقلابی شاهنشاه، مشکلات و موانع یکی پس از دیگری از میان برداشته شد آن پایه یاقه فرسوده در هم فرو ریخت و ملتها از زیر باره سرکشی برایشان بشهره امین و سرکشی افتاد (صحیح است).

بدهی است که بیگار یا بیروی اهرمین نادانی و جهل در چنین جهاد مقدسی آسان نبود ولی چون مبارزه شاهنشاه ما در راه حق و دفاع از امتناع اکثریت ملت بود و حق همیشه بریز است شاهنشاه ما نیز در این بیگار مقدس همواره مواج با سر بلندی و افتخار بوده ام (صحیح است) و امروز نتیجه این مجاهدات پر از شرف و درجهت اجراء هدفهای ملی و اطمینان قلبی که خود بنیان نهانماد به چنین مچم می بینند و قوت و اثر ناشی که برای جوامع از این پیشرفت و متوقف ماندن برنامه های مقدسی انقلابی از هر جانب بکارزود هرگز به نتیجه نخواهد رسید.

دیگر کسی را با برای آن نیست که جز در راه نرفدی تکامل ملی بیندند و هر قدرنی که جز در طریق به نام رسیدن نتایج این انقلاب بنگارند محکمات مقدس و مژدوال شکت و فسادت و هر تلاشی در مقابل مثبت الی و صحیح اراده شاهنشاه و خواست ملت بیبوه خواهد بود (صحیح است) - احتیاط و پرهیزم که دست خدا میفرماید ما هر چیزی را که برای ملی ایران ملت ایران در از دست شکت (احسن است) یکا کنیم مانند کنگل مجلس شورای ملی پس اطلاع از چگونگی امر میخواستند احاسات قلبی خود را بنمایند کسی از طرف ملت در این مملکت مقدسی ایران از دره ساینده است) لیکن چون فرصت برای ایران از این همه احاسات کما بنشینی حاصل نبود از این جانب خواستند ترجیح احاسات پاک و مرفه ثابته آن نیز بایم (صحیح است) و به این جهت از طرف خود و عیوم بنیادین کان مجلس شورای ملی و ملت ایران چنین حرفی از اجزای قلبی نسبت به این حادثه و شکر گزایی بدر کار خدایند مثال که شاهنشاه ما را در بنامه عطفوت خود گرفت میسند. مسلت دارم که در آرزومینز مانند گذشته در زمان سلامت و رسادت داروگ اجراء برنامه ملی شرفی خود توفیق حاصل فرموده

توانند نای عالی خوش دارو در ترفی و کمال ملت ایران اجرا نمایند (آبادی) و آبادوار که دروغر همت بلند شاهانه است که در ایران را بشهره اسادت و رفاه دهری فرمادند (احسن است).

۳ - سؤال آقای دکتر الموتی **راجع به برنامه اقامات و وزارت آبادانی** **مسکن و شهرسازی** **روستاها و جواب آقای وزیر آبادانی** **مسکن**

رئیس - وارد دستور میشود سؤال آقای دکتر الموتی از وزارت آبادانی و مسکن مطرح است آقای دکتر الموتی تشریف بیاورید.

دکتر الموتی - با اجازه مقام محترم ریاست و همکاران عزیز بنده میسومس که از کاروانز آبادانی و مسکن کریم طرح کم بودی که وزارت آبادانی و مسکن تأسیس شده بنده بطاهر دارم در موقع طرح اینجهمدهای از همکاران در همین مکان درباره تأسیس این وزارتخانه و بحث میگردند از جمله خود مطالبی را طرح کرده و مکتب میگردم بنمائیس این وزارتخانه یک اقدامات اساسی در مملکت بخصوص در زمین کارهای امرای دهات و روستاهای مملکت خواهد شد (و کتور جدیداً معلقاً بنشود) (مکرم) مطلقاً میشود اگر که جدیداً به مطلقاً میشود بنده کم میبینم که وزارت آبادانی و مسکن کارش با مسافت تهران کتید میسند بجای اینکه در دهات روستاها و قریه و روستاها کارهای اساسی شروع بشود حتی کار مسافت شهر تهران که با شهر داری است بمهده این وزارتخانه گذشته شد (قلمنی است) بملت خوب کردن آن است البته ممکن است یک وزارتخانه ای خوب کار کنند و نتایج دهر تهران را هم اسفانت بکنند ولی اگر قریه بر این باشد که یک وزارتخانه ای یک امر خاص تأسیس میشود که برای مکتب امری که وزارت مکتب مافقرن از آنچه حیات حاکم خارج شده بود و اصلاحی در دهات روستاها داشتند از کتون در چنین عهدی در زمان سلطنت اطبعضرت محمد رضاشاه پهلوی کما فله وافر و با آسایش و دهقهای مملکت دارند در چنین زمانه بیست و وزارت آبادانی و مسکن به این برنامه اساسی بیشتر توجه کند (صحیح است) بنده نیز خواه کارهای وزارت آبادانی و مسکن را میگویم باید بر آقای دکتر بنویسد میسخت افتاد و برایشان را هم در کردی میسخت و برایشان میسخت که کم

ایشان از کار اصلی خودشان منحرف بشوند و مداخلت در امور ایران و نظر نگار تهران هم میریزند چون مرادقاف اسلاف هستند چون یکی از زوارخانه‌هاست که بعد از انقلاب ششم بهمین تشکیل شده این زوارت آبادانی ومسکن آبادان کت سید - بسیار خوب کار میکنند، بنده هم بر من بیگانه خوب کار میکنند میگویم این زوارخانه باید بیشتر بود و جوجه و کارکن را در دهات بگمارد برای موکلین جنابانی برای شهرسازی مسکن اسفندیار بود ولی باید بیشتر دهات سازی توجه شود آقای دکتر سیدحاجالمیرسیه به اینجا اجازه فرمایید بنده بآن قسمت همارس بنابر این بنده میخواستم از جناب آقای دکتر نهانندی سؤالی بکنم که بر نامه این وزارتخانه اولاً برای عمران و روستاها چیست؟ بنابال در طرف بکسانی که این وزارتخانه تأسیس شده چه کاری در روستاها کرده اند چند نفر از شما گنیدند اول چند خانه داشتند چند دهستان چند دهستان در روستاها و لوته کرده اند این راه عالی است که وزارت آبادانی و مسکن باید انجام بدهد (مهندس گمانکس - خیلی کار خوب کار انجام داده اند) (تربسجانی - اگر راه سازی تهران نباشد نباید کار انجام میدهند) چند جنبش مهندس گمانکس بی اضافی نمیکند بنده واقع بنضم بنده مقدمه برای اسفندیار برای آبادی تهران خیلی مستگناهیست خدا رحمت کند محرم منوروزا بنده یاد میام با یک روزی این مجلس سؤالی کردم از دولت آقای قاضی موضوع همین آبادی روستاها بود ایشان بلند شدند آقای خواجگ نوری هم بودند آقای خواجگ نوری صحبت کردند گفتند بنده همانی است برای آبادی و دهاتی که روستاها خودمانند می‌پروژه همانی دارد که این زمانه عالی که اطراف ایالت مملکت ماهست خیلی زودتوقید بل میشود بیخ خانه هائیکه اسفندیار سالم بتوانند در آن زندگی بکنند بعد که در لوک جنبام منصورت تشکیل شد و این لایحه مجلس آمد در نظر خانه هست در صورت جلست است که فلانچه تشکیل وزارت آبادانی ومسکن برای عمران و دهات بود ما در درجه اول چون خودمان را نمایندگان انقلاب اسلامی است انقلاب در عهدشرفه و آشایش طبقه زحمتکش این مملکت است درمیکه سالها محروم بودند درمیکه قانقوسائل زندگی بودند کت سید - بنده با این امول متلاف نیستم بنده هم میگویم وزیر آبادانی ومسکن مرد لایقی

(است بنده هم منکر لیاقت ایشان نشدم خودم هم ایشان دارم میگویم هر کسی وطنپاشی که دارد باید انجام بدهد -

ولیس- اجازه فرمایند صحبتتان را بکنند.

دکتر المونی- ما این جا در مسائل کلی مملکت بحث میکنم میگویم مردم در عهدی رفیق بنده هست مرد لایقی است به ایشان احترام بگمارد ولی مقدمه کارفران باشد بیشتر برود در دهات باید راههای فرعی را درست بکنند لوله کشی بکنند اسفندت تهران را شهرداری تهران انجام میدهد، اصولاً این دولت و هر دولتی که بعد از انقلاب در این مملکت میآید باید در همین مسیر برود برای اینکه طراب این برنامه‌ها عرض اول معتلطیضر است بنده هم از شما در این مملکتی ما در برنامه اول در برنامه دوم کوچک ترین توجهی بدهات نشدم همین دلیل است که بنضمی مردم اول باید مردم که عبقا داشتند (تربسجانی - هنوز نینوروز) امید داریم که بنده حالا که یک وزارتخانه برای آبادانی کار تأسیس شده و یکی از اساسی ترین برنامه‌هاش عمران و دهات مملکت است و ما بنضمی برنامه‌ها را باید در این اطلاع بکنند تا ما بدانیام چه کار شده است بنده از آقای دکتر نهانندی سؤالی است اینست که آقای دکتر شرح میفرمایند که وزارت آبادانی ومسکن تأسیس شده تا چه مقدار دار فرعی در دهات گنیدند این من نینامدیم کما یضاح شروع کرده اند نمایندگان این دور زمینیان این فکر هستیکه بنظروا بنده بیشتر برای عمران و دهات روستاها بگیریم در گذشته قسمت اعظم کارها آمده بود بنظر بنده از شهر تهران رفته بود بیشتر سبانی اولی خیلی از شهرتای مملکت امروزه فکر می‌کنم اولی که اولی است سؤالی که بنده میکنم برای همه شهرتای میکنم البته قزوین بود لوله کشی ندادند و باید هم بشود یا بنده تمام شهرتای بنده سؤالی که بنده از آقای دکتر نهانندی کردم این است که آقا ضار بنامه ان برای لوله کشی شهرتای مملکت چیست همه مملکت نه برای یک نقطه خاص نظر فرزند مسکن می‌توانیم مقدمه بتوم و مؤمن بشوم و لاقیل بنده نامی خودمان بگویم که در این مدت با لوله کشی خودمان مشایر اصولاً برنامه‌ها داردیک که این کار لوله کشی را ببخشند سایریت باید به یانه مثل اینکه در بنضمی پنشن ها کار غناسازی را شروع کرده اند می‌ایم موارستند در سایر جاهام

شروع بکنند (دکتر نهانندی - اول راه را بفرا مید جناب آقای دکتر المونی)

ولیس- آقای دکتر المونی وقت شما نام شد.

دکتر المونی- ما الآن در کورین مشکلان در -روزهای انتخاب راه فرعی است تا زمانی که راههای فرعی در مملکت گنید شده بنا باید تهران را اسفندت گنید در مقیدم خودم را میگویم عقیده من این است که وزارت آبادانی ومسکن در درجه اول باید راه فرعی بکنند برای اسفندت تهران دستگاههای زندگی هستند تا بنومس وتمرکز کار در تهران یک قسمت از گرفتارهای وزارت آبادانی ومسکن بیشتر خواهد شد و یک قسمت بنده برنامه غناسازی را عرض کردم که یک قسند از وقت و برنامه شما معترف این کار خواهد شد بنده هزار ده اگزافانده راماست و هستانهای ما گرفتارند خلخال شما آقای مهندس والا ندادند (سیدحاج احمدی استقفی بنده مهربانند، بنده ستر جنابانی مهربان ندادند خانه سازی راهم بنده عرض کردم یک برنامه عالی راه سازی در مملکت فریود مختلف هم بود یک قسمت در سازمان غناسازی یک قسمت در بانک ساختمانی اینها هم کند بر دیگر در وزارت آبادانی و مسکن حال وزارت آبادانی ومسکن چه میخواهد بکنند الآن در بنضمی وزارت آبادانی و مسکن غناسازی شدادت و دیوسی شهرها اسلا بنده بنده مثال امیزتم در بنضمی بشنایند و نذارید بپشن اسلا بنده مثل بنده اسلا بنده برنامه خود نذارید لاقیل قولی بود که ضار بنامه ما که همانکه گنید که مشنر کت گنید و ممتننگ یک کار اساسی بکنید یک برنامه اساسی بیاورید که برنامه اساسی غناسازی در بنضمی ما استظهار است طرف دو سال سه سال پنج سالی غناسازی مملکت دارای غناسازی سازمانی خواهد شد الآن اکثر بنشها سالک خانه سازی مزارع اسلا سبیل زندگی ندادند و سبیل ندادند برای عملی کار ندادند اینکه عرض کردم الآن در قزوین برنامه غناسازی وجود ندادند بعضی غناسازیهای بختگی در دهات زلزله زده شروع کردند پولهای زیادی هم خرج کردند (بالاخانو - صد میانه در این روزی ندادند) در این وقت ما بنده ندادند آنرا بنده عرض نمیکند ولی اگر از روز اول اینکار نکریم بنده کار برویم در یک سالنای مثل وزارت آبادانی ومسکن که ما بر طریخ اینکار را میگویند نباید

برای زلزله زده گان مقیدتر بود هم قزوین ما سیاهچاسبه سیده و از آن پول نتیجه گرفته میشد آقای دکتر نهانندی هنوز عنده زباید از مردم زلزله زده زیر چادر زندگی میکنند هنوز وضفان بد است بعد از مسال هنوز زیر چادر زندگی میکنند باوضع بدی زندگی میکنند شما باید انظرف انسان دوستی هم که شده اینکار از از قزوین شروع کردید (ریگی - در بلوچستان هزار سال است مردم زیر چادر زندگی میکنند).

ولیس- آقای دکتر المونی وقت جنابانی تمام شده است.

حبیبی - اصل سؤال هنوز مطرح نشده.

دکتر المونی - سؤل هنوز در صورت جلسه چاپ شده در بیان شریحات: از توزیع تأسیس وزارت آبادانی چه اقداماتی در جهت عمران و آبادانی روستاها کشور بعمل آمده و برنامه دولت در سال ۱۳۴۴ در این باره چیست؟

برنامه وزارت آبادانی و مسکن در صورت لوله کشی شهرتاهایی که تا کنون انجام شده چیست؟ ولوه کشی آب شهرستان قزوین در چه مرحله‌ای است؟ آیا وزارت آبادانی برنامه‌ای برای تأمین آب آشامیدنی مردم روستاها دارد یا نه؟ تا کنون آب آشامیدنی چندین کشور تأمین شده است؟ چه برنامه‌ای برای راهسازی دارد و طرف چه منتهای بنظر شما اینها؟

هر برنامه‌ها را میگویند، همچین برنامه این وزارتخانه در باره غناسازی چیست تا کنون در چند شهرتاهایی برنامه غناسازی شروع شده است در سال ۱۳۴۴ چه برنامه‌های در این باره وجود دارد و پروموت و مردم غناسازی در بنضمی ما و در هاجتیکونه است برای تهیه خانه جهت زلزله زدگان قزوین چه اقداماتی دشومری می‌رساند در دهات گنمودم آن در چادر زندگی میکنند در سال ۱۳۴۴ چه برنامه‌های وجود دارند و این سؤل بنده وزارت آبادانی و مسکن

ولیس - آقای دکتر نهانندی بفرمائید.

دکتر نهانندی - وزیر آبادانی ومسکن - با یک اجازه از مقام محترم ریاست مجلس شورای ملی بشمویکتبه خود میدیام از سؤالی مستعزیز آقای دکتر المونی نمانیهد محترم کما بن فرست را بمن میدهد تا پارهای از

برنامه های وزارت آبادانی و مسکن را به استحضار نمایندگان محترم مجلس شورای ملی برسانم عرض تشکر و امتنان کنم (احست) و بترتیب بهر شیوه ای بسیار دقیق و جالب ایشان پاسخ میدهم:

۱- بطول یکی از هدهدهای اساسی تشکیل وزارت آبادانی و مسکن و وثیف آن که بتوسط نمایندگان محترم رسید، و نوسازی و بهبود سریع وضع زندگی روستاهای ایران بود. هدف هادش تماماً از تقویت برنامه افزایش وسیع اصلاحات ارضی تنها این بود که کشاورزان ایرانی فقط صاحب بیلکه بلکه هدف غائی و نهائی معظله این بود و این هست که سطح زندگی اکثریت باقی دولت مشايرت از پیش پاید و چهره روستاهای ایران و عملکردی که در کن شود. هاشفته میخواندند و هرگز به هادش روستاها را باید. همین سبب میبایان دانش و هادش باطنی نقاط کشور را میباشند. هاشفته میخواندند روستاهای کشت و زرع و کر کن شود و بتدریج روستاهای ایران بصورت دیباهندن امروز در آید. همین سبب فرمان تشکیل آبادانی و ترویج مبادرت و آفران این سببه از شهر بود مامال جاری بگوشه و کنار این کشور اعزام خواهند شد تا کوشش عظیم نوسازی روستاهای ایران را آغاز کنند. در این میان وظیفه بزرگی وزارت آبادانی و مسکن محسوب شده است. برنامه های ماباری نوسازی روستاهای کشور بدو گروه تقسیم میشود یکی برنامه های اساسی که زیر بنای زندگی روستائیان را تغییر خواهد داد. دیگری برنامه های محدودتری است که معظوف به جنبه آشنایی زندگی است. ایشان است:

دستم اول باید عرض کنم که ابتدا برنامه ساختن شبکه وسیع راههای فرعی کشور اشاره کنم که این برنامگی از اساسی ترین برنامه های انقلابی و انتقادی بشمار میرود و بهیچ وزارت آبادانی و مسکن محمول شده است. صدیق میفرماید که برای نوسازی مسکن و قابل استفاده میان روستا و شهر هادش ایجاد یک تحول عمیق روزندگی روستائیان میسر نخواهد بود (صحیح است) باید روستائیان بتوانند محصول کار خود را بفروش برسانند باید بتوانند در مواقع ضرورت بشهر بیایند. در نیمه دوم سال ۳۳ بر نامه ساختن راههای فرعی وزارت آبادانی و مسکن محمول شد.

برنامه های وزارت آبادانی و مسکن را به عرض کنم که از ابتدای برنامه سوزا با این نام از ۱۳۳۳ از مجموع ۷۰۰۰ کیلو متر راه فرعی که در برنامه منظور شده است فقط ۲۸۳۳ کیلو متر آن ساخته شد و بیاان یافت.

موقوف ششم در نیمه سال ۳۳ راه با همگاری اعتباری سازان برنامه ساختن ۷۲ کیلو متر راه فرعی را جمعاً بطول ۲۲۵۷ کیلو متر بر حله اجرا و انجام منقشه برسانیم که ساختن آنها در سال ۱۳۴۴ ادامه خواهد یافت بود انعام خواهد رسید و بصدیق میفرماید انجام این بر نامه هاجه تأثیر بی دراضی فطال مختلف از نظر رفاه و سائیان و رونق اقتصادی خواهد داشت.

۱۶ قلمه بطول ۲۸۹ کیلو متر - خراسان ۷ قلمه بطول ۲۹۰ کیلو متر - سیستان و بلوچستان ۲ رشته بطول ۱۷ کیلو متر کرستان ۸ رشته بطول ۱۸۸ کیلو متر - فرمانداری کل لرستان ۲ رشته بطول ۳۹ کیلو متر کرمان سرشته بطول ۹۷ کیلو متر - استان مرکز و ستان و لرستان ۱۶ رشته بطول ۴۱ کیلو متر میباشد.

برای ۳۰۰۷ کیلو متر راه فرعی که در سال ۱۳۴۴ آغاز خواهد شد جمعا ۳۷۵ میلیون تومان اعتبار منظور گردیده که در حدود مفعلات در سال جاری بصرف خواهد رسید و بصدیق میفرماید انجام این بر نامه هاجه تأثیر بی دراضی فطال مختلف از نظر رفاه و سائیان و رونق اقتصادی خواهد داشت.

بنده برای اجتناب از تصدیق از تراست مردم ریز این راهها خود داری میبکنم ولی نمیشاند که محترم قول میدهم که ما کوشش خواهیم کرد این راهها در دهن روز اول ناستان شروع شود تا بتوان از فصل مساعد ساختنی استفاده کرد و یقیناً سال ۱۳۴۴ برای ساختن راههای فرعی بسیار سال خوبی خواهد بود.

بر نامه اساسی دیگری که برای بهبود وضع زندگی روستائیان در دست اجرا است ساختن ۳۹۱ بخشداری مجهز بمحل سکونت برای بخشدار و خانواده وی - تالار اجتماعات بخش باطنهای مختلف برای تمرکز کار ادارات تا به میباشند که با پایان بر نامه سوم عملی خواهد شد هم اکنون ساختن ۱۰۱۰ بخشداری در دست اجرا است و تقریباً نوسوب طرح و انجام منقشه ۶۶۶ بخشداری دیگر در اداری سال ۱۳۴۴ انجام خواهد داد (احست).

مشتمل بر خانه های نیمه عقیق - ایجاد مدرسه و درساگاه و غیره. طرح آرزایشی آبادانی روستاهای در خوزستان موسوم بطرح بزفد که مشتمل است بر ساختن یکصد و شصت گاهانه نمونه روستایی - دیستان - حمام - مرکز اداری و غیره و هدف آن اجزای این طرح ایجاد یک نمونه از عمران روستایی آینده ایران است.

بنده از اینجای که اهمیت تربیت مکتدم و فطرتی این میبکنم که از شهر بود راه ماه جاری یک مرحله جدید در کار عمران روستایی ما با تمام کار گروهای سیاه آبادانی و بهادت کشور شروع خواهد شد که این گروه ها نوسازی روستاها بر اساس ترویج خود باری و خانه سازی خواهد بود. امیدوارم بوقع بر نامه دقیق کار این گروهها را که پیشقدمان تحول اولمت در روستاها خواهند بود برسانم.

سؤال دوم جناب آقای دکتر کتومرادی راجع بطرحهای

اوله کسب آب آشامیدنی بود. در سال ۱۳۴۳ بوسبیله وزارت آبادانی و مسکن ساختن چهار شبکه اوله کشی که بعضی از آنها سالها بصورت تعطیل و نیمه تام یافته مابده بود به این امر رسیدند چون اغلب آبادان مستخر هستند تفصیل ندمیم ولی بعنوان نمونه نالی است به انعام و انجام شبکه آب آشامیدنی شهرهای چون مشهد - زابل - ساری - اراک - شاهی - آمل - بندر لنگه - قفق - ستان - زاهدان اشاره کنم. (حسینی سوال سابق این را هاشفته).

هم اکنون ساختن و نیمه کشی اوله کشی ۷۱ شهر دیگر که در صورت تمایل صورت آنها را تقدم خواهم کرد در دست اجرا است و علاوه بر اینها ۱۸۷ طرح اوله کشی دیگر پیش بینی شده که باید با پایان بر نامه سوم انجام گیرد و امیدوارم قسمتی از آنها را در سال ۱۳۴۴ شروع کنیم. البته تصدیق میفرماید که سراسر ما بر عمران عمومی سازمان بر نامه در نامه سوم مضمون صد میلیون تومان است اما این هشتصد میلیون تومان در سال گذشته از تصادفات قابل مصرف نیست. بنوان مثال امید وارم حسب اطلاع طرح صحتی اوله کشی قرین با آخرا این مادامه شود و منقشه آن در اردوبهت آب میگیرد و انشاء الله در خرداد خود جناب

از نمایندگان محترم مایل باشد خود را در اختیار جناب گذاشت. علاوه بر این در دست طرح مختلف و محدود عمران روستایی از طرف وزارت آبادانی و مسکن در دست اجراست که مفید است و عرض میکنم بنوان مثال طرح نمونه اسکان عشایر را در ظرف

آقای دکتر المونی کلنگه شروع آنرا بر زمین بزند ، (دکتر استنداری - مبارک است آقای دکتر المونی ما هم فرودآزماییم.)

سؤال آخر جناب آقای دکتر المونی راجع بپیمانته های خانه سازی و خریدن آن در سال ۴۳ و طرح های سال ۴۴ بود .

بطوریکه برنامه خانه سازی وزارت آبادانی ومسکن بدو قسمت تقسیم می شود :

یکی اجرای اعیان مستقیم طرحها در بخشهایی خود مردم توانسته به آن اقدام کنند .

منجمله خانه های سازمانی اساسی مسکن بهبود وضع زندگی کارمندان دولت است با ساختن خانه های بسیار ارزان قیمت که از طریق عرضه و تقاضای مسکن میسر باشد .

در قسمت اول در اجرای برنامه های دولت استعمار

دارید که نرخ بهره بانک دولتی ایران برای وام های ساختن آن از ۱۱٪ تا ۱۷٪ فعلی ارباب و مدت اشتراک وامها از سال ۱۰ به ۱۰ سال حداکثر و از ۱۵۰ هزار تومان به ۱۰۰ هزار تومان افزایش داده شد .

نتیجه این سیاست بسیار رضایتبخش را در برش میسر است .

در تمام سال ۱۳۴۲ تعداد وامهای بانک رهئی ایران

۲۴۲۰۳ عدد بود و مبلغ کل وامها از ۹۶۷ میلیون ریال تجاوز نکرد در ۱۳۴۳ تعداد وام های بانک رهئی ایران ۴۱۸۶۵ و مبلغ کل وامها به دو میلیارد و پانصد و هشتاد و چهار میلیون و شصت و چهار و یکصد و نوزده و هشتاد و چهار ریال رسید .

یعنی تقریباً حجم فعالیت بانک ۲/۵ برابر سال قبل بود یعنی اینکه حتی یک نفر بکارمندان آن اضافه شده باشد .

بسیارت دیگر بانک رهئی به تأمین با بهبود وضع مسکن ۹۸۳۵ نفر از هموطنان ما در سال ۱۳۴۳ کمک کرده است .

با افزایش سرمایه بانک رهئی که حسب الامر شاهنشاه صورت گرفت و میوز قانونی آنرا نمایندگان محترم شعوب فرمودند اقدام فعالیت این بانک بخصوص در شهرهای کوچک و حاشا در ارتاده کشور بود و

و نیز برات کافی هستند برای اجرای طرحهای عمرانی ولی نمانندگان محترم بخصوصی از مشکلات شهرداری تهران واقف هستند با مشکلات دولت عزیز بنده و همکار سابق آقایان جناب آقای دکتر شامدان در شهرداری داشته اند غالباً برای شهرداری عقب افتاده خوشبختانه با مجوزی که در بودجه کل کشور تحصیل شده بیدستماز زمان

شهرداری وزیر ذی رییض یک شهرداری نوین برای تهران در آخر فروردین ماه تا سه ماهه پروژه دیگر عملی خواهد شد .

امیدوارم از این بعد شهرداری بتدریج بتواند خودش کارهای خود را انجام بدهد ولی دولت بدلا از این عیوض

سیاسی واجتماعی ناچار بود که کار شهر تهران را عمیق بگذارد و بهین مناسبت بطوریکه وقت و فقط برای سال ۱۳۴۴ اجرایی یعنی از طرحهای شهر تهران به وزارت

آبادانی مسکن مورد توجه جناب آقای سرشیپور آرزوی ما بود که بدو موقع طرح پروژه این ایراد را بپذیرد که نتوانند به وظیفه اطاعت صمیمت دولتی است بطریق خود از خانه ها بمانندگان

از نصیبات دولت است و بنده فقط می توانم بخانه ها و آقایان محترم این قول را بدهم که هر چه پروژه اجرای طرحهای

شهر تهران مانع پیشرفت طرحها در شهرفشان نخواهند شد (احسنت) بنده بیچوجه عادت به وعده دادن ندارم ولی

امیدوارم همانطوریکه در سال گذشته که ابتدای کار بود ملاحظه فرمودید البته طرحها بوقع اجرا خواهند شد و رعایت خاطر مردم تأمین خواهند شد موثی شاهنشاه

از ما راضی خواهند بود که مردم از ما راضی باشند (احسنت - آفرین.)

رقیب - آقای دکتر المونی جنابمائی از تمام وقتتان استفاده کردید و دیگر وقتی برای ما باقی نمانده است (دکتر المونی - منبراهم تشکر کنم) اگر میخواستید

تشکر کنید ما نمی ندارم مختصر بنمایید . نفی - که گفتند که لوله کشی شهر قزوین در خرداد شروع میشود .

دکتر المونی - عرض کنم که سؤال بنده در مورد قزوین نبود جناب آقای قری ، البته جناب آقای دکتر نهارندی در مورد لوله کشی شهر قزوین فرمودند که انجام خواهد شد و بنده از ایشان بسیار متشکرم برای انجام

بهرحال مردم قزوین درست است که موگین ما هستند ولی هموطنان شما هم منتند مثل همه مردم ایران و همه شهرستان های ایران و بایستی از آبی لوله کشی استفاده کنند و لوله کشی آبی باید در تمام

شهرها انجام شود و برای همه مردم باید آب آشامیدنی سالم تهیه شود مطلب دیگر که برای بنده موجب تشکر است نکته ای است که جناب آقای دکتر نهارندی فرمودند

که فقط وزارت آبادانی ومسکن در سال ۴۴ قسمتی از ظرفیت شهرداری تهران را انجام میدهد ولی بنده نگرانی ام

این بود که بتدریج این وزارتخانه ششمین کمی از سازمانهای دیگر شود تمام کارهای تهران بدهد تمام امور خود بخاطر

یک بنده فکر می کردم که در کلاهی شهرستانها را بدهد میکند این که است (صحیح است) برای اینکه ما اولین

پارکری شهرمانشاز می شود تمامه که میخواست اولتین شهرستانها و روستاها را به لگت و از کمک خواستوما

خوشوقت هستیم که وزارت آبادانی ومسکن خودش ما این که نتواند جاره دارد و علاوه بر این از اشتراک اینجا شده

معلوم میشود که کار هر چه از ایشان اشتراک کرده اند که چرا قسمت اعظم فعالیت خودشان را متتمر کرد در تهران

میفرمایند برای پارک های وسافت و امثالهم بنظر بنده وزارت آبادانی ومسکن بطوریکه خود آقای دکتر نهارندی فرمودند بایستی بیشتر شهرستانها و دهات توجه

بکنند اگر حیظنور که وعده فرمودند اگر راههای فرعی شهرستانها ، خانه سازها ، انجام شود مثل همکاران

که کارهای آبادانی در پیش این بیرون مثل اکثر همکاران از سیادهان که واقف و طریقی است را خوب انجام میدهند همه

دهات و شهرستانهای ایران و کل مردم در این سیاهیان خارمه خوبی دارند از همکاران شما از دستگانه شما تشکر میکنم برای اینکه طریقه ما این است که بیرون

بجزوهای اشتغالی بیبینم که سازمانهای دولتی چه کرده اند و بایتم اینجا چنین امور را بیسان کنیم بنده از زحمت جنابمائی بسیار متشکر می یابم جنابمائی بنده را قانع کرد امیدوارم در سال ۴۴ در انجام وظایف خود انبام بر نامه ها که دارید موفق شوید (احسنت) .

۴- تقدیم صورت روز دیون اداره بویات سلطنتی بوسله آقایان ساری و وزارت داداری

رقیب - آقایان ساری و فرمایشش را بدین بفرماید .

قوام‌صدوی (معاون وزارت دارائی) -
با اجازه مقام محترم ریاست
درجاری تبصره ماده ۳۳ آیین‌نامه جدید پیشنهاد است
بر طبق بیرواخذ دیون اداره بیوفات سلطنتی که طبق
دستوران ماده مقدم مقام ریاست می‌گردد برای اینکه
بکمسیون بودجه ارجاع و مورد رسیدگی قرار بگیرد
(دکتر استندبازی پیشنهاد است باینجه) پیشنهاد است
طبق ماده ۱۹۳ آیین‌نامه جدید مقدم می‌شود.

رئیس - کمسیون بودجه ارجاع می‌شود.

۵ - مطرح و تصویب گزارش کمسیون کشاورزی دائر به رد تصویب نامه مربوط به اجازه استفاده اداره امور دواب ارتش از مراتع سازمان جنگلبانی بدون پرداخت حق عطفیچ

و ارسال مجلس بنا

رئیس - گزارش کمسیون کشاورزی مبنی بر رد تصویب نامه اجازه استفاده اداره امور دواب ارتش از مراتع سازمان جنگلبانی بدون پرداخت حق عطفیچ مطرح است فرات می‌شود.

(یشرح زیر خوانده شد)

گزارش از کمسیون کشاورزی بمجلس شورای ملی
کمسیون کشاورزی لایحه شماره ۳۵/۳۰۳۵/۴۱۸
۴۰/۹/۲۷ دولت راجع به تصویب نامه شماره ۴۴۴ -
۲۳/۲۷/۲۴ در مورد اجازه استفاده اداره امور دواب ارتش
از مراتع سازمان جنگلبانی بدون پرداخت حق عطفیچ را
مورد رسیدگی قرار داد و بناوجه به تبصره ۶۰ قانون بودجه
سال ۱۳۴۳ کل کشور که به موجب آن اجرای مصوب نامه
شماره ۴۱۳۵۴ - ۲۷/۲/۱۰ تصدیق بمجلس بنا مربوط به
شیخ‌آختر حق عطفیچ از مراتع تا تصویب نهائی ادامه خواهد
افتد با موافقت نماینده دولت این لایحه را که تصویب نامه
آیینیلا نقل می‌گردد ژانک تنقیص داد برد کرد. اینک
گزارش آن بمجلس شورای ملی تقدیم می‌گردد.

مضری کمسیون کشاورزی - مهندس حسن سائینی
هیئت وزیران در جلسه مورخ ۲۷/۲/۱۸ ۴۱۸
پیشنهاد شماره ۳۵/۳۰۳۵/۹۸۲/۱۸۰۲ و وزارت جنگ
و موافقت نامه ۱۳۴۵۸/۱۷۵۵۸ - ج - ۳ - ۱۹/۲/۲۷ وزارت
کشاورزی تصویب نمود:

۱ - سازمان جنگلبانی ایران مکلف است مساله
مرامی را که طبق پیشنهاد اداره امور دواب ارتش و بنا
توجه بر برنامه پرورش دام و اصلاح نژاد سازمان دامداری
ارتش مورد نیاز آن اداره است بدون دریافت حق عطفیچ
در اختیار اداره امور دواب ارتش بگذارد.

۲ - وزارت جنگ مکلف است موافقتات بعضی دفع احتیاج
از مراتع تحویلی آنها را طبق صورت مجلس تحویل
سازمان جنگلبانی نماید.

۳ - وزارت جنگ نباید از مراتع مزبور از طریق
اجاره یا موقوف حق عطفیچ بطور سرانه بهره‌بردار نماید
چنانچه مرامی نظریات بهره‌برداري اشافه بر احتیاج
وزارت جنگ داشت عمل بهره‌برداري در قسمت مازاد
باید وسیله سازمان جنگلبانی انجام و بحساب درآمد
سازمان مزبور منظور شود.

وزارت جنگ مکلف است پس از افتتاح مجلسین
موجوب این تصویب نامه قانونی را تحصیل نماید.

گزارش از کمسیون نظام بمجلس شورای ملی

کمسیون نظام در جلسه مورخ ۳۷/۹/۱۵ با حضور
تیمسار سرلشکر شکیبی معاون وزارت جنگ لایحه
دولت راجع به اجازه استفاده اداره امور دواب ارتش از
مراتع سازمان جنگلبانی بدون پرداخت حق عطفیچ را
مورد رسیدگی قرار داد و گزارش کمسیون کشاورزی
دائمی به رو لایحه مزبور را تأیید کرد. اینک گزارش آن
تقدیم بمجلس شورای ملی می‌گردد.

مضری کمسیون نظام - حکیمیان
گزارش از کمسیون قوانین دارائی بمجلس شورای ملی
کمسیون قوانین دارائی با حضور تیمسار سید
حسینی وزیر جنگ لایحه دولت راجع به اجازه استفاده
اداره امور دواب ارتش از مراتع سازمان جنگلبانی بدون
پرداخت حق عطفیچ را مورد رسیدگی قرار داد و گزارش
کمسیون کشاورزی دائمی بهره‌برداري مزبور را تأیید کرد.
اینک گزارش آن تقدیم بمجلس شورای ملی می‌گردد.

رئیس کمسیون قوانین دارائی - محسن خواجه‌نوری
رئیس - موضوع این تصویب نامه ضمن تبصره ۶۰
قانون بودجه ۱۳۴۳ کل کشور تصویب شده است این است
که کمسیونها آرا لازم نداشته ورد کرده اند. نسبت به رد

این تصویب نامه اگر نظری نباشد رأی می‌گیریم نظری
نیست! (نهاری نشد) رأی می‌گیریم به گزارش کمسیون
خانها و آقایانیکه موافقت خواش می‌کنم قیام فرمایند
(اکثریبر خاستند) تصویب شد. بمجلس بنا فرستاده می‌شود.

۶ - **قرات دستور و تعیین موقع جلسه بعد** -

عدم جلسه

رئیس - دستور جلسه آینده قرات می‌شود.

(یشرح زیر خوانده شد)

دستور جلسه ۱۷۰

روز یکشنبه بیست و نهم فروردین ماه ۱۳۴۴

۱ - سؤال آقای دکتر وجدی دایر وزارت کشاورزی و

سؤال آقای صادق احدی از آقای نخست وزیر.

۲ - سؤال آقای کمسیون رسیدگی بمزلات شماره
چاپ ۱۳۰۸.

۳ - گزارش شور اول لایحه اداره امور مالی
هنرستانهای تهران و تبریز شماره چاپ ۱۳۱۵.

رئیس ... با اجازه خانها و آقایان جلسه امروز را
ختم می‌کنیم جلسه آینده ساعت ۸ صبح روز یکشنبه خواهد
بود.

(در ساعت دومینجاه دقیقه صلح جلسه ختم گردید)

رئیس مجلس شورای ملی - **مهندس عبدالله ریاضی**